

Röntgenförberedelse för personer med diabetes

Gäller för: Region Kronoberg

Faktaägare: : Karin Johansson, diabetessamordnare
Stephan Quittenbaum, överläkare, medicinkliniken
Sofia Cegrell, specialistläkare, röntgenenheten
Gunilla Johansson, röntgensköterska
Camilla Svensson, dietist
Marie Dahlman, diabetessköterska
Eva Pramberg, diabetessköterska

Innehåll

Röntgenförberedelse för personer med diabetes	1
1 Inledning.....	2
2 Rådgivning till patienter med diabetes som skall genomgå röntgenundersökning med laxering.....	2
3 Metforminbehandling.....	3
4 Tunntarmsundersökning - vuxen	3
5 DT Colon/Colon - Tjocktarm vuxen.....	3

1 Inledning

- Morgontid rekommenderas för röntgenundersökning.
- Ange på röntgenremissen att patienten har diabetes.
- Följ sedvanliga röntgenföreskrifter för laxering.

Kontakta i första hand ansvarig diabetessjuksköterska för att erhålla individuella råd. I de fall detta inte är möjligt kan generella råd lämnas av sjukvårdsrådgivningen alt. Röntgenavdelningen enligt följande.

2 Rådgivning till patienter med diabetes som skall genomgå röntgenundersökning med laxering.

Diabetes typ 1 eller diabetesjukdom behandlad med insulin i flerdos (basinsulin och måltidsinsulin)

Dag 1 - 2	Förberedelse med fiberfattig kost
Dag 3	Förberedelse med flytande kost
Tag ordinarie dos basinsulin. Kontrollera blodsocker och justera måltidsdoser.	
Kvällen dagen före undersökningen alternativt röntgendagens morgon	
Tag 2/3 av ordinarie dos av basinsulin. Kontrollera blodsocker och justera måltidsdoser.	

Diabetes typ2 – kost-, tablett- samt tablett och basinsulinbehandling

Dag 1 - 2	Förberedelse med fiberfattig kost
Dag 3	Förberedelse med flytande kost
Tag ordinarie läkemedelsbehandling. Kontrollera blodsocker om möjlighet finns.	
Kvällen dagen före undersökningen alternativt röntgendagens morgon	
Tag 1/2 ordinarie dos av eventuellt basinsulin vänta med morgonmedicinering till efter röntgenundersökningen. Tag medicin till första måltiden efter undersökningen. Kontrollera blodsocker.	

3 Metforminbehandling

I de fall där personen behandlas med metformin och skall genomgå kontraströntgen erfordras speciella förberedelser se: **Se PM metformin och röntgenkontrast!**

4 Tunntarmsundersökning - vuxen

Kostinstruktioner

För att underlätta tarmrengöringen skall man äta speciell "laxeringskost". **Den inleds vid frukosten dagen före undersökningsdagen!**

- Frukosten kan bestå av kaffe, te, lättmjölk, minimjölk och vanlig äppeljuice. 1-2 ägg, sill, vitt bröd med mager ost eller kokt skinka och lättmargarin.

Efter denna frukost får man fram till dagen för röntgenundersökningen enbart dricka:

- Klar buljong, vatten, sötad saft, vanlig äppeljuice, sötad saftsoppa, måttligt med mini- eller lättmjölk.
- På apoteket kan man receptfritt köpa de klara kosttillsäggen Fortimel jucy eller ProvideXtra som går bra att använda. De ger ett bra tillskott av energi och näring.

Individuell kostrekommendation kan vara aktuell. Energinnehållet i ovanstående förslag kan vara otillräckligt. Vid tveksamhet kontakta din läkare eller diabetessköterska.

OBS: På undersökningsdagens morgon får Du inte äta eller dricka något förutom vatten. Vatten kan drickas fram till 4 timmar före undersökningen.

5 DT Colon/Colon - Tjocktarm vuxen

Kostinstruktioner

För att underlätta tarmrengöringen skall man äta speciell "laxeringskost" redan från frukosten tre dagar före undersökningen. Denna kost kan man äta dag 1 och 2.

Tredje dagens frukost är lite annorlunda och därefter (från och med tredje dagens lunch) skall enbart drycker intas.

Dag 4 är undersökningsdagen.

Dag 1-2: (fiberfattig kost)

Frukost: Kaffe, te, lätt- eller minimjölk och vanlig äppeljuice. 1-2 ägg, sill och vitt bröd med mager ost eller kokt skinka och lättmargarin. Cornflakes.

Lunch och middag: Kokt ris eller kokt potatis utan skal, kokt magert kött, fisk eller kyckling. Skysås redd med maizena eller potatismjöl.

Mellan- och kvällsmål: Vitt bröd, lättmargarin och mager ost eller kokt skinka. Sötad saftkräm eller saftsoppa med lätt- eller minimjolk. Vanlig äppeljuice.

På apoteket kan man receptfritt köpa kosttilläggen Fortimel Jucy eller ProvideXtra som går bra att använda. De ger ett bra tillskott av energi och näring.

Dag 3: (flytande kost)

Frukost: Klar dryck (buljong, saft, juice utan fruktkött, vatten, klara näringsdrycker) och högst 2 skivor vitt bröd med marmelad utan bitar (finns på flaska) eller ät brödet helt utan pålägg. Kaffe/te.

Lunch, middag och kvällsmål: Klar buljong, vatten, sötad saft, vanlig äppeljuice, sötad saftsoppa, liten mängd mini- eller lättmjolk. Högst 3 koppar kaffe eller te per dygn.

På apoteket kan man receptfritt köpa de klara kosttilläggen Fortimel jucy eller ProvideXtra som går bra att använda. De ger ett bra tillskott av energi och näring.

Dag 4 röntgendagen:

Klar buljong, vatten, sötad saft, vanlig äppeljuice, sötad saftsoppa, liten mängd mini- eller lättmjolk.

På apoteket kan man receptfritt köpa de klara kosttilläggen Fortimel jucy eller ProvideXtra som går bra att använda. De ger ett bra tillskott av energi och näring.

Individuell kostrekommendation kan vara aktuell. Energiinnehållet i ovanstående förslag kan vara otillräckligt. Vid tveksamhet kontakta din läkare eller diabetessköterska.

OBS!

Ha söt saft och druvsocker i beredskap ifall insulinkänningar uppträder.

Vid upptäckt av felaktig information eller länk, vänligen meddela faktaägare.